

vonnis

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN CURAÇAO

Zaaknummer: CUR2022I00001 (vrijwaringszaak).

Vonnis d.d. 17 oktober 2022

inzake

de stichting **STICHTING SINT ELISABETH HOSPITAAL**,
thans **SINT ELISABETH FOUNDATION ('Sehos')**,
gevestigd in Curaçao,
eiseres,
gemachtigde: mr. J.E. Lovert,

tegen

de openbare rechtspersoon **het LAND CURAÇAO ('het Land')**,
zetelend in Curaçao,
gedaagde,
gemachtigde: mr. H.W. Braam.

1. Het procesverloop

1.1. Het procesverloop blijkt uit:

- het vonnis in het incident van 14 februari 2022;
- de conclusie van antwoord in de vrijwaringszaak;
- de comparitie op 31 augustus 2022;
- de pleitnota's van Linde Gas, Sehos en het Land.

1.2. Vervolgens is tussenvonnissen bepaald op vandaag.

2. De feiten

2.1. Op 20 september 2013 is tussen Sehos, het Land en 'de uitvoeringsorganisatie van de Stichting SONA' een Memorandum of Understanding (MoU) gesloten in verband met de bouw van het nieuwe ziekenhuis. Hierin is bepaald dat partijen onder meer overeenkomen dat:

7. *alle partijen zich vanuit hun rol in dit traject maximaal inspinnen om de totale financiering van de bouw van het nieuwe ziekenhuis vóór 1 december 2013 gerealiseerd te hebben.*

[...]

9. *de basisstructuur van de toekomstige beheersorganisatie wordt beschreven als een nader in te vullen combinatie van een vastgoed-entiteit en een exploitatie-entiteit waarbij reeds nu vaststaat dat SEHOS aan het einde van de transitieperiode als exploitatie-entiteit zal fungeren.*

[...]

11. *de schuldsanering van het SEHOS een onderdeel vormt van een integrale oplossing waarbij de navolgende uitgangspunten zullen worden gehanteerd:*
- *de problematiek van de netto-restschuld aan het einde van de transitieperiode zal in onderling overleg tussen SEHOS en het Land nader worden uitgewerkt;*
  - *de netto-restschuld van SEHOS zal in principe worden afgelost uit de exploitatie van het SEHOS;*
  - *de netto-restschuld die als dan uiteindelijk overblijft na herfinanciering en/of kwijtscheldingen komt voor rekening van het Land waarbij aangaande de aflossingsvoorwaarden tussen het Land en SEHOS nadere regelingen zullen worden getroffen.*
12. *de schuld van SEHOS aan het Land, bestaande uit loonbelasting en een lening door het Land, in het kader van het gestelde onder artikel 11 hiervoor, zal worden kwijtgescholden. De loonbelasting zal bij de realisatie van de totale financiering, als bedoeld in artikel 7 hiervoor, worden kwijtgescholden. De lening zal aan het einde van de transitieperiode worden kwijtgescholden.*

2.2. Begin 2019 is Sehos de beslissing van het Land ter kennis gekomen dat een andere entiteit zal worden belast met de exploitatie van het nieuwe ziekenhuis.

2.3. Op 15 november 2019 is het nieuwe ziekenhuis geopend onder de naam Curaçao Medical Center (CMC). Het CMC wordt door de naamloze vennootschap HNO Transitie en Exploitatie N.V. geëxploiteerd. Sehos genereert sindsdien geen inkomsten meer uit het ziekenhuis. De schulden van Sehos zijn niet overgegaan op het CMC.

2.4. Op 8 november 2019 heeft in verband met een faillissementsdreiging van Sehos op initiatief van bisschop L. Secco een overleg plaatsgevonden tussen de Raad van Bestuur van Sehos, de Minister President, de Minister van Financiën, de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning en de Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur. Naar aanleiding van dit overleg is het zogenaamde Bisdomekkoord tot stand gekomen. In dat kader is afgesproken dat het Land aan Sehos NAf 11.000.000 betaalt. Daarnaast is afgesproken dat het zorgbudget van 2019 over de periode 15 november 2019 tot 31 december 2019 aan Sehos wordt doorbetaald. Dit betreft een bedrag van NAf 16.875.000. Ten slotte zijn partijen overeengekomen dat de Minister een commissie zal benoemen om de

schuldenproblematiek gezamenlijk in kaart te brengen en ten aanzien daarvan tot werkbare oplossingen te komen.

2.5. Nadien is door het Land NAf 6.000.000 aan Sehos betaald. In het kader van het zorgbudget hebben na 15 november 2019 geen betalingen meer plaatsgevonden.

2.6. Naar aanleiding van bestuursrechtelijke procedures in 2020 en 2021 in verband met de hoogte van de zorgbudgetten van 2016-2019 is het Land gehouden om in totaal een bedrag van NAf 9.000.000 aan additioneel zorgbudget aan Sehos te betalen. Dit bedrag heeft Sehos tot op heden niet ontvangen, als gevolg van een door de Landsontvanger onder de SVB gelegd beslag in verband met een belastingschuld van Sehos.

2.7. Na de transitieperiode is het Land uit hoofde van de huur van de keukenvoorziening van Sehos ten behoeve van de SDKK en de ter zake verleende dienstverlening een bedrag van NAf 301.180 aan Sehos verschuldigd geworden alsmede een bedrag van NAf 1.500.000 in verband met de huur van een noodlocatie voor coronapatiënten.

2.8. Partijen zijn tot op heden niet tot een afwikkeling van de schulden van Sehos gekomen.

2.9. In maart 2022 is aan Sehos surseance van betaling verleend.

3. Het geschil

3.1. Sehos vordert om het Land bij vonnis in de vrijwaringszaak, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, te veroordelen om aan Sehos te betalen datgene waartoe Sehos als gedaagde in de hoofdzaak jegens Linde Gas mocht worden veroordeeld, onder veroordeling van het Land in de (na)kosten van de vrijwaringszaak, te vermeerderen met rente.

3.2. Het Land voert verweer.

3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Tijdens de comparitie is in overleg met partijen besloten een tussenvonnissen te wijzen over een aantal principiële punten in verband met de toepassing van het MoU, alvorens partijen de gelegenheid krijgen nader op elkaars standpunten in te gaan. Hierna zal op deze punten worden ingegaan.

4.2. Bij vonnis van vandaag is Sehos in de hoofdzaak veroordeeld tot betaling aan Linde Gas van NAf 548.547,55, vermeerderd met de overeengekomen rente van

1,5% per maand over NAF 361.209,25 vanaf 31 maart 2022 tot aan de dag van algehele voldoening, alsmede tot betaling van NAF 9.064,50 aan proceskosten. In deze vrijwaringszaak is aan de orde de vraag of het Land gehouden kan worden Sehos ter zake van deze vordering te vrijwaren.

4.3. Partijen hebben in verband met de bouw van en de overgang naar een nieuw ziekenhuis afspraken met elkaar gemaakt die zijn vastgelegd in het MoU. Sehos stelt zich op het standpunt dat het Land is tekortgeschoten in de nakoming van de artikelen 9, 11 en 12 van het MoU alsmede in de nakoming van de afspraken die nadien zijn gemaakt in het kader van het Bisdom-akkoord. Zo heeft het Land volgens haar eenzijdig, zonder enig overleg, besloten de exploitatie van het nieuwe ziekenhuis over te laten aan een andere entiteit en zijn de schulden van Sehos niet, zoals afgesproken, mee overgegaan naar de beginpositie van het nieuwe ziekenhuis. Daarnaast heeft het Land volgens Sehos nagelaten conform artikel 11 van het MoU in overleg met Sehos de problematiek van de netto-restschuld nader uit te werken en vervolgens de leningen en de belastingschulden die zijn ontstaan voorafgaand aan de transitie op 15 november 2019 (volgens Sehos samen een bedrag van ruim NAF 40.000.000) kwijt te schelden. Voorts stelt Sehos dat zij inkomsten is misgelopen, doordat het Land heeft nagelaten de betalingen uit hoofde van het Bisdom-akkoord volledig aan haar te betalen, evenals het additioneel toegekende zorgbudget. Tenslotte heeft het Land de huur voor de noodlocatie voor coronapatiënten en de huur en dienstverlening in verband met de keukenvoorziening, vorderingen die zijn ontstaan na de transitiedatum, onbetaald gelaten. Sehos stelt dat zij door deze tekortkomingen van het Land haar betalingsverplichting jegens crediteuren, waaronder Linde Gas, niet heeft kunnen voldoen.

4.4. Het Land voert in de eerste plaats als verweer dat het MoU voorziet in een integrale oplossing voor de financiële problemen van Sehos. Nu artikel 9 geen toepassing meer vindt, verliest het MoU volgens het Land voor het overige ook haar geldingskracht. Subsidiair erkent het Land dat met de overgang van de ziekenhuisfunctie naar CMC in november 2019 een eindafrekening door het Land dient plaats te vinden. Het Land stelt zich echter op het standpunt dat de vorderingen van het Land op Sehos het bedrag van de vorderingen van Sehos op het Land overtreffen, zodat deze laatste vorderingen door verrekening teniet gaan. In dat verband voert het Land aan dat vorderingen van Sehos op derden niet onder het MoU vallen en voorts dat belastingschulden en leningen die zijn ontstaan na 1 december 2013 niet voor kwijtschelding in aanmerking komen. Het Land stelt voorts dat artikel 12 van het MoU geen premies noemt. Premies worden volgens het Land dan ook niet kwijtgescholden. Het Land concludeert op grond van het voorgaande dat niet kan komen vast te staan dat Sehos een vordering heeft op het Land en het Land daarom niet gehouden kan worden de vordering van Linde Gas op Sehos te betalen. Zou overigens wel sprake zijn van een restantschuld van Sehos waarvoor het Land aansprakelijk is, dan zullen partijen aflossingsvoorwaarden moeten overeenkomen zoals bepaald in artikel 11 van het MoU, aldus het Land.

4.5. Gelet op het voorgaande is allereerst aan de orde de vraag of partijen nog gebonden zijn aan de bepalingen van het MoU. Vast staat dat het Land heeft

besloten een andere entiteit dan Sehos het nieuwe ziekenhuis te laten exploiteren. Als onbetwist staat ook vast dat dit een eenzijdig besluit van het Land is geweest, zonder enig overleg met Sehos. Niet valt in te zien dat hierdoor de overige aanspraken van Sehos uit hoofde van het MoU zijn vervallen. Gesteld noch gebleken is dat Sehos afstand heeft willen doen van de aanspraken uit hoofde van het MoU. Integendeel, Sehos stelt nog steeds belang te hebben bij het vasthouden aan de afspraken uit het MoU, te meer nu zij door de komst van het nieuwe ziekenhuis zonder activiteiten is achtergebleven en haar de mogelijkheid om inkomsten uit het nieuwe ziekenhuis te genereren is ontnomen. Voor zover het Land het MoU op grond van onvoorzienne omstandigheden wenst te ontbinden, heeft het Land geen, althans onvoldoende feiten en omstandigheden gesteld op grond waarvan kan worden geconcludeerd dat ongewijzigde instandhouding van het MoU naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van het Land mag worden verwacht. Partijen zijn dan ook nog gebonden aan het MoU.

4.6. Partijen zijn het niet eens over wat zij in het MoU zijn overeengekomen, in het bijzonder waar het de artikelen 11 en 12 van het MoU betreft. Zo verschillen zij van mening over de peildatum voor de schuldsanering alsmede over de reikwijdte van het daarin genoemde begrip "netto-restschuld". Dat betekent dat deze artikelen dienen te worden uitgelegd. Bij de uitleg van een contractuele bepaling komt het aan op hetgeen partijen over en weer hebben verklaard en op de betekenis die zij redelijkerwijs aan die verklaringen hebben kunnen geven. Daarbij zijn alle omstandigheden van het geval van belang, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen (ECLI:NL:HR:1981:AG4158, Haviltex, HR 10 december 2004, NJ 2005/239).

4.7. Met betrekking tot de te saneren schulden wordt het volgende overwogen. Partijen zijn het er over eens dat de schulden van Sehos aan derden niet onder artikel 11 of 12 van het MoU vallen. Alleen subsidiair meent Sehos dat deze schulden als onderdeel van de restschuld als bedoeld in artikel 11 van het MoU voor rekening van het Land komen. Primair stelt zij zich op het standpunt dat haar schulden aan derden als schade dient te worden aangemerkt die is geleden als gevolg van de tekortkoming van het Land in de nakoming van het bepaalde in artikel 9 van het MoU. Op het moment van ondertekening van het MoU gingen beide partijen er vanuit dat Sehos het nieuwe ziekenhuis zou gaan exploiteren. Volgens Sehos zouden haar schulden aan derden, waaronder die aan leveranciers zoals Linde Gas, aan het einde van de transitieperiode mee over gaan naar het nieuwe ziekenhuis. Dit laatste is door het Land niet, althans onvoldoende gemotiveerd betwist. In deze context ligt het ook niet voor de hand dat het Land schulden van Sehos aan derden zou overnemen. De schulden van Sehos aan derden vormen in beginsel dan ook geen onderdeel van de schuldafwikkeling als bedoeld in artikel 11 van het MoU. Niet valt echter uit te sluiten dat sprake is van een toerekenbare tekortkoming van het Land door het nieuwe ziekenhuis niet door Sehos te laten exploiteren en de crediteuren niet mee over te laten gaan naar de beginpositie van het nieuwe ziekenhuis, als gevolg waarvan Sehos schade, in de zin van achtergebleven schulden aan derden, heeft geleden. Het debat hierover is door partijen nog onvoldoende gevoerd. Partijen krijgen gelegenheid dit debat alsnog te voeren in de door hen te nemen conclusies.

4.8. Artikel 11 van het MoU spreekt van een restschuld. Onder verwijzing naar de brief van de Sector Directeur Financieel Beheer- en Begrotingsbeleid van 1 februari 2022 aan de Minister van Financiën stelt het Land dat het begrip restschuld betrekking heeft op een lening met onderpand en niet dient te worden verward met het begrip eindschuld. Vast staat dat Sehos in het verleden een lening is aangegaan bij een consortium, waarbij de gebouwen en terreinen van Sehos als onderpand zijn verschafte (de consortiumlening). Volgens het Land ziet artikel 11 van het MoU op een eventuele restschuld uit hoofde van deze consortiumlening. Dit standpunt van het Land vindt steun in de brief van de regering aan (de Raad van Bestuur) van Sehos van 15 januari 2015. Hierin is aan Sehos bericht dat zij de consortiumlening niet langer via de exploitatie van het ziekenhuis zal kunnen aflossen wanneer het oude ziekenhuis inactief wordt en de ziekenhuiszorg verder wordt gecontinueerd via het nieuwe ziekenhuis en dat in het MoU op hoofdlijnen is aangegeven hoe in een dergelijke situatie dient te worden gehandeld, waarna in de brief wordt verwezen naar artikel 11 van het MoU. Niet gebleken is dat Sehos daarop aan het Land heeft aangegeven dat artikel 11 van het MoU een ruimere reikwijdte heeft. Artikel 11 moet dan ook zo worden gelezen dat deze betrekking heeft op een eventuele restschuld uit hoofde van de consortiumlening ten tijde van de transitiedatum. Bij dit oordeel is in aanmerking genomen dat de schulden van Sehos aan het Land zijn geregeld in artikel 12 van het MoU, terwijl -zoals hiervoor overwogen- (andere) schulden aan derden niet onder dit artikel vallen.

4.9. In artikel 12 van het MoU is bepaald dat de schuld van Sehos aan het Land, bestaande uit loonbelasting en een lening, op grond van artikel 12 van het MoU wordt kwijtgescholden. Volgens Sehos dient op grond van dit artikel de loonbelasting en de lening zoals deze bestonden aan het einde van de transitieperiode op 15 november 2019 te worden kwijtgescholden. Het Land is het daar niet mee eens en stelt dat voor zowel de loonbelasting als de lening moet worden uitgegaan van 1 december 2013.

4.10. Ten aanzien van de loonbelasting is in artikel 12 van het MoU bepaald dat deze bij de realisatie van de totale financiering wordt kwijtgescholden. In artikel 7 van het MoU is bepaald dat partijen zich zullen inspannen om de totale financiering van de bouw van het nieuwe ziekenhuis voor 1 december 2013 gerealiseerd te hebben. Hieruit volgt dat partijen niet voor ogen hebben gehad de belastingschuld ontstaan in de periode vanaf die datum, althans vanaf het moment dat de totale financiering rond was, tot het einde van de transitieperiode kwijt te schelden. Gesteld noch gebleken is dat nadien andersluidende afspraken zijn gemaakt. Een redelijke uitleg van artikel 12 brengt dan ook mee dat alleen de loonbelasting tot het moment dat de totale financiering rond was voor kwijtschelding in aanmerking komt. Dit zou dus ook later dan 1 december 2013 kunnen zijn. Dat de door het Land verschuldigde premies ook voor kwijtschelding in aanmerking komen, zoals Sehos stelt en het Land betwist, blijkt niet. Dit volgt niet uit artikel 12 van het MoU en ook anderszins zijn door Sehos geen feiten of omstandigheden gesteld op grond waarvan dit kan worden geconcludeerd.

4.11. Met betrekking tot de lening is in artikel 12 van het MoU bepaald dat deze aan het einde van de transitieperiode zal worden kwijtgescholden. Uit de bewoordingen van deze bepaling kan niet worden afgeleid dat op dat moment alleen de lening over de periode tot 13 december 2013 zal worden kwijtgescholden. Zouden partijen dat voor ogen hebben gehad, dan had het voor de hand gelegen dat partijen dat expliciet in het MoU hadden opgenomen. Door het Land zijn ook geen stukken overgelegd waaruit kan worden afgeleid dat partijen hebben bedoeld alleen de lening tot de periode van 13 december 2013, een bedrag van NAF 11.500.000 kwijt te schelden. Daarentegen blijkt uit het door Sehos overgelegde rapport van SOAB van 3 december 2018 (pagina 6) dat in de jaarrekening 2016 van het Land ten aanzien van de lening aan Sehos onder "Belangrijke (latente) financieel Verplichtingen en Risico's Buiten de Balans" een risicobedrag is opgenomen van NAF 30.000.000. In de jaarrekening 2018 van het Land, zoals door Sehos overgelegd, is onder "Belangrijke (latente) financieel Verplichtingen en Risico's Buiten de Balans" ten aanzien van Sehos een PM-post opgenomen in verband met Jaarlijkse financiële exploitatietekorten en schuldsanering. Deze vermeldingen in de jaarrekeningen van 2016 en 2018 zijn niet goed te verklaren als wordt uitgegaan van de lezing van het Land dat de lening per 1 december 2013, op dat moment een bedrag van NAF 11.500.000, wordt kwijtgescholden. Gelet op het voorgaande brengt een redelijke uitleg van artikel 12 mee dat het kwijtschelden betrekking heeft op de periode tot de transitiedatum.

4.12. Tussen partijen is niet in geschil dat de vorderingen van Sehos op het Land die zijn ontstaan voor de transitiedatum van 15 november 2019 voor verrekening met de vordering van het Land op Sehos in aanmerking komen alvorens deze wordt kwijtgescholden. Het gaat om de vorderingen met betrekking tot de inzet van arts-assistenten van NAF 3.800.000, de vordering in verband met de exploitatie van de polikliniek van NAF 9.822.000, de vordering uit hoofde van het Bisdom-akkoord met betrekking tot het zorgbudget van NAF 16.875.000 en de vordering van het additioneel toegekende zorgbudget van NAF 9.000.000. Volgens Sehos zijn partijen in het kader van het Bisdom-akkoord al overeengekomen dat het Land als voorschot op de vordering ter zake de arts-assistenten en die ter zake het beheer van de poli een bedrag van NAF 11.000.000 aan Sehos betaalt. Vast staat dat Sehos van dit bedrag NAF 6.000.000 van het Land heeft ontvangen. Dit bedrag dient in mindering te strekken op genoemde twee vorderingen. Dat het bedrag van NAF 11.000.000 een lening aan Sehos betreft, zoals het Land stelt, is vooralsnog onvoldoende gebleken. De Sector Directeur Financieel Beheer- en Begrotingsbeleid vermeldt in zijn brief van 1 februari 2022 aan de Minister van Financiën overigens ook dat het een voorschot betreft op de afwikkeling van schulden. Nu de vorderingen kunnen worden verrekend met de lening van het Land aan Sehos lijkt het per saldo echter geen verschil te maken of sprake is van een lening of van een voorschot.

4.13. Partijen zijn wel in geschil over de vraag of de vorderingen van Sehos op het Land die zijn ontstaan na 15 november 2019 (ter zake de huur Covid-noodlocatie en keukenvoorziening SDKK) voor verrekening in aanmerking komen met de vordering van het Land op Sehos per 15 november 2019. Waar Sehos stelt dat dit niet het geval is, meent het Land dat deze vorderingen dienen te worden verrekend met de kwijt te schelden schuld van Sehos aan het Land. Ter onderbouwing van

haar standpunt heeft Sehos ter zitting gesteld dat deze vordering geen onderdeel vormen van de schuldafwikkeling, nu deze pas zijn ontstaan nadat aan de ziekenhuisexploitatie door Sehos een einde is gekomen en dus na de datum per wanneer partijen conform het MoU de schulden dienen af te wikkelen. Sehos zal worden gevolgd in deze stelling, die door het Land overigens ook niet is weersproken. Dat betekent dat de vordering van totaal NAF 1.801.180 ter zake van de noodlocatie en de keukenvoorziening SDKK niet voor verrekening met de schuld van Sehos aan het Land van voor de transitiedatum in aanmerking komt.

4.14. Gelet op voorgaande overwegingen in verband met de toepassing van het MoU zullen partijen, alvorens zij gelegenheid krijgen schriftelijk voort te procederen, in de gelegenheid worden gesteld in onderling overleg te gaan over de schuldenafwikkeling van Sehos om te proberen aan de hand van de hiervoor gegeven uitgangspunten tot een oplossing van het geschil te komen. De zaak zal voor akte worden verwezen naar de hierna vermelde rolzitting. In die akte kunnen partijen het gerecht berichten of het overleg tot overeenstemming heeft geleid of zal leiden. Indien dat niet het geval is zal de zaak naar de rol worden verwezen voor conclusie van re- en dupliek.

4.15. Iedere verdere beslissing zal worden aangehouden.

5. De beslissing

Het gerecht:

5.1. verwijst de zaak naar de rolzitting van maandag 14 november 2022 voor het nemen van een akte zijdens partijen, zoals hiervoor onder 4.14 bedoeld;

5.2. houdt iedere verdere beslissing aan.

Dit vonnis is gewezen door mr. C.E.M. Nootenboom-Lock, rechter, bijgestaan door mr. G. Benedictus, griffier, en op 17 oktober 2022 uitgesproken ter openbare terechtzitting in aanwezigheid van de griffier.